Valvontaosasto

12.5.2025

Dnro: Tulli/2025/929

Viite: Eduskunnan puolustusvaliokunnan pyyntö kirjallisesta asiantuntijalausunnosta ja kuulemisesta HE 26/2025 vp

Tullin asiantuntijalausunto Hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta Puolustusvoimissa ja Rajavartiolaitoksessa ja siihen liittyviksi laeiksi

Tulli kiittää mahdollisuudesta lausua kyseessä olevaan asiaan.

Tullin valvontaosasto on tutustunut hallituksen esitykseen ja toteaa seuraavaa.

Yleistä

Tulli suorittaa valvontatehtäviä pääasiassa valtakunnan rajoilla maahan saapuvaan ja maasta poistuvaan liikenteeseen. Suomen sisäisessä liikenteessä Tulli suorittaa valvontatehtäviä pääasiassa vain PTR-viranomaisten yhteisissä valvontatapahtumissa, joten laki vaarallisten aineiden kuljetuksesta Puolustusvoimissa ja Rajavartiolaitoksessa ei toisi suuria muutoksia Tullin valvontatehtäviin.
Tulli suorittaa valvontatoimet pääsääntöisesti tietopohjaisesti riskianalyysiä hyväksi käyttäen. Ensisijainen tehtävä on varmistaa tulli- ja verovarmuus, estää kiellettyjen ja rajoitusten alaisten tavaroiden maahan tuonti ja maasta vienti, sekä varmistaa kuljetusten ja kuljetusvälineiden säädöstenmukaisuus.
Yksi Tullin valvontatehtävistä on vaarallisten aineiden kuljetusten valvonta omalla tehtäväalueellaan. Vaarallisten aineiden kuljetuksiin suoritettavat tarkastukset kohdennetaan ensisijaisesti riskianalyysiä hyväksi käyttäen maahan saapuvaa liikenteeseen. Raportoituja VAK-tarkastuksia Tulli suorittaa vuositasolla 200-300 kappaletta, joista toimenpiteeseen johtaneita tarkastuksia on n. 10%. Yleisimmät Tullin havaitsemat puutteet VAK-kuljetuksissa liittyvät vaadittaviin varusteisiin.

Tullin näkee hyvänä asiana, että vaarallisten aineiden valvontaan panostetaan ja viranomaisten yhteistyötä lisätään. Tullin näkemyksen mukaan Puolustusvoimien järjestämät ja tilaamat kuljetukset rajat ylittävässä liikenteessä on järjestetty asianmukaisesti säädöksiä noudattaen, joten niihin ei ole nähty tarpeellisesti kohdistaa valvontaa samassa suhteessa kuin muihin toimijoihin.

Resurssi- ja kustannusvaikutukset Tullille.

Todennäköisesti Tullin määräämien liikennevirhemaksujen määrä kasvaa sekä puolustusvoimille annettava virka-apu lisääntyy, mutta todellisia resurssi- ja kustannusvaikutusta on hankala arvioida etukäteen, koska Tullin valvontatoimet kohdistuvat ensisijaisesti rajat ylittävään liikenteeseen.

Tullilla ei ole muuta lausuttavaa hallituksen esitykseen.

VANHALA MIKKO 911946939
Digitaalinen allekirjoittaja: VANHALA MIKKO 911946939
Päiväys: 2025.05.12 09:18:48 +03'00'

Mikko Vanhala
Tulliylitarkastaja

Jakelu Eduskunnan puolustusvaliokunta

Tullin kirjaamo